

NORRBOTTENS KOMMUNER TILLSAMMANS MED
ARENA FÖR TILLVÄXT PRESENTERAR

Växa ELLER krympa

**Årets viktigaste konferens. En kunskapsarena för att möta
framtidens samhällsutmaningar. Hur kan kommuner hitta
modeller för utveckling och samverkan?**

TID OCH PLATS

16-17 maj 2018 på Kulturens Hus i Luleå.
Cirka 10 minuters taxiresa från Luleå
Airport.

ANMÄLAN

Sista anmälningsdag 27 april 2018. Vi
reserverar oss för att konferensen eller vissa
seminarier kan bli fullbokade innan dess.
Anmälan är bindande men platsen kan
överlåtas till en annan deltagare. Logi bokar
var och en själv. Du anmäler dig på
www.norrbottenskommuner.se under
menyn kurs och konferens.

KOSTNAD

Konferensen kostar 1500 kr. I avgiften ingår
föreläsningar samt lunch och fika. Middagen
kostar 450 kronor och samtliga priser är
exklusive moms.

INFORMATION

All information hittar du på vår
webb norrbottenskommuner.se

ARRANGÖR

Norrbottens Kommuner i
samarbete med Arena för Tillväxt.

MÅLGRUPP

Konferensen vänder sig i första hand till
beslutsfattande personer inom kommuner,
myndigheter och organisationer som på
ett eller annat sätt arbetar med att skapa
attraktiva hållbara samhällen genom
samverkan.

Moderatorer:

Sverker Olofsson och Anders Granberg

Program 16 maj

09.00-10.00 **Registrering och fika**

10.00-10.20 **Välkommen!**

Britta Flinkfeldt, ordförande Norrbottens Kommuner,
Niklas Nordström, vice ordförande Norrbottens Kommuner.

10.20-10.45 **Några av välfärdens
utmaningar – och möjligheter!**

Vesna Jovic, vd SKL

Det demografiska trycket kommer att kraftigt försämra kommunsektorns ekonomi om inga åtgärder vidtas. Behovet av välfärdstjänster ökar samtidigt som konkurrensen om arbetskraften hårdnar. Vi behöver möta dessa utmaningar på flera sätt. Ett handlar om förutsättningarna för kompetensförsörjning/-utveckling, ett annat om de möjligheter som nya arbetssätt med ny välfärdsteknik och digitalisering ger.

10.50-11.35 **Hur kan kommunernas kapacitet
stärkas för att möta samhällsutvecklingen?**

Sverker Lindblad, huvudsekreterare, Kommunutredningen

Under de närmaste decennierna ställs kommunerna inför en rad utmaningar, bl.a. till följd av den demografiska utvecklingen och den snabba urbaniseringstakten. För att kommunerna på lång sikt ska kunna möta samhällsutvecklingen krävs att de har en kapacitet som står i proportion till deras uppgifter. En parlamentariskt sammansatt kommitté har därför fått i uppdrag att utarbeta en strategi för att stärka kommunernas kapacitet att fullgöra sina uppgifter och hantera sina utmaningar.

11.35-12.00 **Panelamtal – Kommer
kommunerna att klara sitt uppdrag?**

Panelamtal med kommunalråd och SKL:s vd Vesna Jovic om de utmaningar kommunerna står inför avseende demografin, kompetensförsörjning etc. Hur ska kommunerna fortsättningsvis klara sitt samhällsuppdrag till medborgarna?

12.00-13.00 **Lunch**

13.00-14.15 **Globala möjligheter genom
exponentiell teknikutveckling**

Claudia Olsson, vd Exponential AB

Framtiden kommer att präglas av globalisering, digitalisering och exponentiell teknikutveckling. Tekniska framsteg förändrar hur vi arbetar, innoverar och kommunicerar på global nivå. Insikter om den tekniska utvecklingens inverkan på medborgare, samhälle och globala marknader presenteras samt hur de påverkar vårt framtida ledarskap, organisationer och lärande.

14.15-15.00 **Visioner för framtidens kommuner**

Josefina Syssner, docent i kulturgeografi,
Linköpings universitet

Förutsättningarna för utveckling och välfärd skiljer sig åt mellan växande och krympande kommuner. Med urbaniseringen tilltar skillnaderna och kommunerna ställs inför allt mer olikartade utmaningar. Hur kan en vision för framtidens kommuner se ut när förutsättningarna ser så olika ut? Vilken betydelse har visioner i samhällsstyrningen?

15.00-15.30 **Fika**

15.30-16.15 **Inblick och utblick över
utvecklingen i kommunerna i Norrbotten**

Per Sandgren, projektledare Arena för Tillväxt

Hur har kommunerna i Norrbotten utvecklats i jämförelse med andra delar av Sverige? Utifrån fakta kopplat till bland annat befolkning, arbetsmarknad, utbildning och ekonomi presenteras olika perspektiv. Panelamtal hålls kring kommunernas utveckling och struktur samt vilka möjligheter och utmaningar det bidrar till.

16.15-17.00 **Sverker Olofsson & Charlotte Lindmark
reflekterar över dagen**

19.00 **Middag**

Program 17 maj

08.30-08.45 **Inledning**

Kajsa Myrberg, förbundsdirektör Norrbottens Kommuner

08.45-09.30 **Framtidsscenarioer för ett hållbart samhällsbyggande bortom tillväxt**

Pernilla Hagbert, doktor i arkitektur och forskare på Kungliga tekniska högskolan, institutionen för samhällsbyggnad och miljö.

Inom projektet "Bortom BNP – scenarier för hållbart samhällsbyggande" har fyra framtidsscenarioer för Sverige 2050 tagits fram. Scenarierna illustrerar olika utvecklingsinriktningar för hur samhället skulle kunna uppnå sociala och miljömässiga mål. Projektet har undersökt hur detta kan förstås i lokal policy och planering i relation till tre fallstudiekommuner: Övertorneå, Alingsås och Malmö. Hur ser förutsättningarna för en hållbar omställning ut och vilka är utmaningarna vi står inför?

09.30-10.00 **Fika**

10.00-12.05 **Parallella seminarier**

12.05-13.00 **Lunch**

13.00-13.45 **En innovativ testregion i europeiska Arktis**

Dieter Müller, professor vid Institutionen för geografi och ekonomisk historia, Umeå universitet, Roland Larsson, professor vid Institutionen för teknikvetenskap och matematik, Luleå tekniska universitet

Norrbotten och Västerbotten har ett högt innovationsindex inom EU vilket är avgörande för regionens konkurrenskraft och regional tillväxt. Hur kan universiteten genom innovationer och världsledande spetsforskning utveckla synenergier mellan olika testkluster och identifiera arktiska styrkor för vår region? Samarbetet "Arctic Five" mellan universitet i norra Sverige, norra Norge och norra Finland stärker den arktiska kompetensen och attraherar mer forskningsresurser.

13.45-14.30 **Panelamtal med studenter från LTU. "Framtidsvision – reflektion med studenter"**

Moderator Anders Granberg

14.30-14.45 **Avslutning**

Peter Waara, ordförande i FOUI-utskottet, Norrbottens Kommuner

Parallella seminarium

10.00-10.35 **pass 1**

1 a) Att planera för ett attraktivt och hållbart samhälle

Kristina Nilsson, professor arkitektur, Luleå tekniska universitet.

Lokal: Världsarvet

Föredraget utgörs av reflektioner kring utmaningar och möjligheter avseende att planera och utveckla hållbara och attraktiva samhällen i ett föränderligt Norrbotten. Reflektionerna utgår från kunskaper och erfarenheter från många år forskning inom planering och planeringsprocesser, urban design och byggande/ombyggnad anpassad till förändringar och säsongsvariationer i klimatet, energieffektivisering av kulturhistorisk bebyggelse samt bevarande av arkitektoniska och kulturhistoriska värden vid renovering och ombyggnad.

1 b) "Plattan i mattan?" – Hur hanterar vi förändringstrycket utan att hamna på glid?

Ola Lidström, Johan Hörnemalm, båda processledare, Piteå kommun. Lokal: Lilla salen

Hur kan vi skapa styrförmåga när förändringens vindar blåser hårt? Hur jobbar vi med samsyn, delaktighet och behovsanalys när kommunens tjänster och service ska förnyas? Ola och Johan delar med sig av tankar och erfarenheter utifrån Piteå kommuns arbete med innovation och digitalisering.

1 c) Hur leder man en kommun med långsiktigt minskande befolkning?

Arena för Tillväxt, Britta Flinkfeldt, kommunstyrelsens ordförande i Arjeplogs kommun, Katarzyna Wikström, kommunchef i Norsjö kommun, Tomas Mörtzell, kommunstyrelsens ordförande i Storumans kommun och Josefina Syssner från Centrum för kommunstrategiska studier. Lokal: Olga Bardh

Under 2017-2018 samlar Arena för Tillväxt, Centrum för kommunstrategiska studier och Sveriges Kommuner och Landsting kommunalråd och kommunchefer från femton av landets mest krympande kommuner i ett lärandenätverk. Syftet med nätverket är att utforska och utbyta erfarenheter kring hur små kommuners utmaningar ser ut och framförallt diskutera hur dessa kan hanteras.

1 d) Hälsoskolan – om att kroka arm och ge röst för att främja hälsa och lärande

Catrine Kostenius, professor i Hälsovetenskap vid LTU och flexit forskare på Norrbottens Kommuner. Lokal: Hägnan.

Catrine Kostenius berättar om forskning och praktiska exempel på hälsofrämjande skolutveckling. Fokus är på att göra de som berörs delaktiga vilket främjar såväl hälsa som lärande och kan vara ett bidrag i arbetet för jämlik hälsa i Norrbottens kommuner.

Parallella seminarium

10.45-11.20 pass 2

2 a) Yrkesresan – ett digitalt verktyg för kompetensutveckling

Cristina Dahlberg, socionom, regional utvecklingsledare för barn och unga och projektledare för Yrkesresan. Lokal: Världsarvet

De 13 kommunerna i Göteborgsregionen arbetar sedan ett drygt år tillbaka gemensamt med introduktion och kompetensutveckling inom ramen för Yrkesresan. I dagsläget vänder sig Yrkesresan till socialsekreterare inom socialtjänstens myndighetsutövning för barn och unga, men tankarna kring digitalt lärande och strukturen på den tillhörande webbplattformen kan vara en inspiration även för andra verksamheter. Uppföljningar bland användarna visar på hög nöjdhet, ökad kompetens och större förståelse för yrket.

2 b) Norrbottens civilsamhälle – en innovativ kraft för regional utveckling

Ylva Löwenborg, ordförande, SEÖN, Malin Lindberg, biträdande professor, Luleå tekniska universitet. Lokal: Olga Bardh

Norrbottens civilsamhälle består av ideella föreningar, ekonomiska föreningar, stiftelser och trossamfund inom det som brukar kallas för idéburen sektor, ideell sektor, folkrörelser eller den sociala ekonomin. Dessa utgör en innovativ kraft för Norrbottens ekonomiska och sociala utveckling. Vid workshopen presenteras och diskuteras resultaten dels från den kartläggning av Norrbottens civilsamhälle som genomförts av Social Ekonomi Övre Norrland (SEÖN), dels från den bok om innovation i ideella organisationer som framtagits av Luleå tekniska universitet.

2 c) Skolans rekryteringsutmaningar

Bodil Båvner, SKL, Helen Bjelvenius SKL. Lokal: Hägnan

Behovet av lärare är så stort att det inte räcker att enbart utbilda fler. Vi måste även utveckla organisation och arbetssätt i skolan. Det handlar om att pröva många vägar samtidigt och kanske även nya vägar. En viktig poäng är att det inte enbart handlar om olika sätt att rekrytera fler lärare, utan även om att arbeta på nya sätt och att samverka mellan lärare och andra yrkesgrupper. För detta krävs en väl fungerande ledning och styrning hos huvudmannen och på skolan.

2 d) Attraktiv arbetsgivare i det moderna arbetslivet?

Anna Jansson, sociolog, fil doktor/lektor i arbetsvetenskap, Luleå tekniska universitet. Lokal: Lilla salen

Dagens arbetsliv präglas av en större grad av rörlighet och mer varierande anställningsformer än tidigare och arbetet beskrivs som alltmer flexibelt och gränslöst. Inom forskningen riktas därför också allt större intresse mot att förstå hur dessa nya sätt att organisera arbete påverkar arbetsmiljö och arbetsförhållanden och vad de innebär för

arbetsgivare och arbetstagare. Vid föreläsningen/workshopen presenteras aktuell forskning på detta tema med särskilt fokus på möjligheter och utmaningar utifrån ett arbetsgivarperspektiv.

Parallella seminarium

11.30-12.05 pass 3

3 a) Innovationskraft i små kommuner

Klas Danerlöv, samordnare innovationsfrågor, SKL.

Lokal: Världsarvet

Kommuner behöver bli mer innovativa för att klara framtida utmaningar, men hur gör en kommun för att bli innovativ – på riktigt? SKL har tillsammans med Vinnova följt och understött arbetet med innovationsfrågor i offentlig verksamhet under flera års tid. Vad gör stora och små organisationer för att driva på radikal verksamhetsutveckling och hur kan organisationer som SKL och Vinnova bidra i detta? Kom med och bidra med dina tankar och idéer om hur innovationsförmågan i små kommuner kan stärkas.

3 b) Energi och klimat – möjligheter och hot

Kjell Skogsberg, Energikontor Norr. Lokal: Hägnan

Norrbotten har stora förnybara resurser som kan ge oss både den energi vi behöver, arbetstillfällena och inkomster under lång tid framöver. Sedan den 1 januari i år har vi en klimatlag, som säger att varje regering har en skyldighet att föra en klimatpolitik som utgår från de klimatmål som riksdagen har antagit. Om vi ska nå dit måste kommunerna göra stora förändringar. Vad kommer detta då att betyda för Norrbotten och våra kommuner?

3 c) Hur kan norrbottnisk finurlighet och kunskap skapa innovationer som gör oss till ledare i den digitala matchen?

Jeanette Nilsson, projektledare LTU Business.

Lokal: Olga Bardh

Det finns inga tvåor i den digitala utvecklingen antingen är man etta eller nolla. Vad finns det för utmaningar som vi tillsammans kan lösa och hur ser de nya affärsmodellerna ut? När gamla sanningar och gränser förändras kan vi då vara så starka att vi utgår ifrån att vi också är i centrum för världens utveckling och att våra lösningar kan vara svaren på framtidens problem.

3 d) Samverkan ett måste för att lyckas

Daniel Nilsson, arbetsförmedlingschef. Lokal: Lilla salen

Norrbotten står för en kompetensbrist inom många yrken. En av lösningarna är att få ut gruppen nyanlända ut i arbetslivet. Daniel Nilsson från Arbetsförmedlingen ger oss en lägesrapport om Norrbottens rekryteringsbehov och visar upp goda exempel från länet där samverkan runt etableringsuppdraget bidrar till Norrbottens kompetensförsörjning!

Några av våra föreläsare:

JOSEFINA SYSSNER är docent i kulturgeografi och verksam vid Centrum för kommunstrategiska studier. Som forskare är hon framförallt intresserad lokal politik, planering och utveckling. I flera av sina studier har hon undersökt hur politiskt styrda organisationer omsätter idéer och visioner om framtiden i praktisk handling. Mellan åren 2012-2017 var Josefina föreståndare för Centrum för kommunstrategiska studier och hon har även varit kopplad som expert till den parlamentariska landsbygdskommittén och i utredningen Stärkt kapacitet i kommunerna för att möta samhällsutvecklingen.

PER SANDGREN är processledare vid Arena för Tillväxt. Per har de senaste 20 åren jobbat med utvecklingsfrågor riktat till kommuner och regioner, främst i rollen som processledare och analytiker. Arena för Tillväxt är en oberoende plattform mellan ICA, Swedbank och Sveriges Kommuner och Landsting som syftar till att främja lokal och regional tillväxt och utveckling genom kunskapsförmedling och processtöd. För att stimulera tillväxt är det nödvändigt att mobilisera resurser och engagemang på lokal och regional nivå, vilket innebär att samverka mellan aktörer inom privat och offentlig sektor blir allt viktigare. Sedan starten år 2000 har Arena för Tillväxt samarbetat med ca 190 av Sveriges 290 kommuner.

PERNILLA HAGBERT är doktor i arkitektur med inriktning mot en hållbar byggd miljö. Hennes avhandling vid Chalmers tekniska högskola undersökte tolkningar av hållbarhet i svensk bostadsutveckling och förståelser av ett hållbart hem, bortom inläsningar i eko-effektiva och teknoekonomiska lösningar. Pernilla är för tillfället post-doc forskare på Kungliga Tekniska Högskolan, avdelningen för urbana och regionala studier vid institutionen för samhällsbyggnad och miljö och hennes forskning intresserar sig särskilt för alternativa praktiker och hållbar omställning.

SVERKER LINDBLAD är sedan våren 2017 huvudsekreterare i den parlamentariskt sammansatta kommunutredningen. Dessförinnan var han under 10 års tid verksam på Näringsdepartementet inom områdena regional utveckling och analys. Under den tiden ansvarade han bl.a. för en bilaga till långtidsutredningen 2015 om Demografins regionala utmaningar, som visade långtgående effekter på ekonomi och kompetensförsörjning i kommuner och regioner. Sverker har även varit svensk representant i OECD:s kommitté för regional utveckling, i forskarnätverket ESPON och i Nordregios styrelse.

CLAUDIA OLSSON är vd för Exponential AB och styrelseordförande för Swedish for professionals. Hon har utsetts till ung global ledare av World Economic Forum samt till en av Europas 40 främsta ledare under 40 år. Hon är även affilierad faktultet vid Singularity University på NASA Ames Research Park och David Rockefeller Fellow vid Trilateral Commission. Hon har tidigare arbetat bland annat för FN, Utrikesdepartementet och ACCESS Health International. Claudia har även författat rapporten "Blockchain-Decentralized Trust" för Entreprenörskapsforum samt Framtidsscenario för Sverige 2030 för Digitaliseringskommissionen. Under 2018 lanserar Claudia och Exponential även det digitala executive programmet Decoding X (www.decodingx.com) i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm.

